

BÁNYÁSZ

A Salgótarjáni Szénmedence Bánya- és Kohómunkásai Gazd. Szakegyesületének Hivatalos Közlönye.

Felelős szerkesztő:
CSÓKA VENDEL.

Kiadó:
FAJD PÁL.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Salgótarján, Vasut-utca 4. szám.
Megjelenik minden hó 1. és 15-én.

Előfizetési ár 1/4 évre 80 fill. (10.000 K.)

Egyes szám ára 16 fillér. (2000 K.)

Egyesületünk összes tagjainak és lapunk előfizetőinek boldog új-évet kíván a

Szerkesztőség.

Uj esztendő.

Nehéz, gondokkal terhes esztendőt zártunk le. Kezdődik az új esztendő. — Reménnyel tekintünk az új év elé, bár tudjuk, hogy újra nehéz harcokat kell megvívni, azonban a harcok emberei vagyunk, nincs okunk zúgolódni a harcok miatt, nem is tesszük, bátran nézünk a harcoknak eléje. Ez a harckésztség, amely bennünk van, ad erőt a harcok megvívásához.

A elmúlt esztendőben a bányamunkásság nagy és nehéz harcokat vívott meg. Ezen harcok között a legjelentősebb harcot a Salgótarján és vidéke bányamunkásai folytatták le. Kora tavasszal Salgótarján vidékén oly nagy volt a nyomorúság, hogy a munkásság a legvégsőkre határozta el magát. — Felkerekedett családostul és nekiindult, hogy Budapesten a kormánytól kér támogatást.

Ezen megmozdulása a munkásság-nak a kormányt arra az elhatározásra bírta, hogy a városban építkezési hitelek bocsájtott rendelkezésre, köz-munkák végrehajtására adott utasításokat, ugyancsak a város is kapott hitelt, amelyekből megindult a köz-épületek építkezése.

A munkásság ezen munkák megindítása után némi elhelyezkedést talált. Ugyancsak történtek lépések a salgótarjáni szénnek az elhelyezése körül, amelynek eredményeként a bányamunkások is elhelyezést találtak.

A munkák megindulásával megkezdődött a munkásság között a törekvés, hogy utólrje magát és a nyomorúságban szerzett adósságait kiegyenlítse és új erőt gyűjtsön a jövő küzdelmeihez. Ezen igyekezetében jutott idő arra is, hogy a már kivívott eredményeket megvédje. Ezen munkájának eredményesebb végrehajtása érdekében összeütközésbe jutott a „Bányamunkásszövetség”-gel azért, mert a szövetség nem volt hajlandó belátni azt a nyomorúságot, amelyben a munkásság színlődött.

Arra kérte ugyanis a salgótarjáni bányamunkásság a szövetséget, hogy szállítsa le a tagjárulékot, hogy ez által helyre hozza már-már lezúllott szervezetét. A „Bányamunkásszövetség” nem teljesítette a munkásság kívánságát, sőt a szövetség vezetői kijelentették, hogy lépjenek ki a salgótarjániak, ha nem tudják fizetni a járulékot, de mégsem szállítják le. — A salgótarjáni bányamunkások ezen előzmények után megalkották gazdasági szervezetüket, melyből a politikát kizárta, tisztán gazdasági helyzetének megvédése és javítása a cél.

Ezen egyesület először csupán csak a salgótarjáni szénmedencére terjedt ki, azonban már a megalakuláskor az ország többi bányatelepein dolgozó bányamunkások azon óhajuknak adtak kifejezést, hogy menjanak hozzájuk és tegyék lehetővé az ő részükre is azt, hogy szervezetünknek tagjai lehessenek. Erre megindult az egyesületben a munka az iránt, hogy hatáskörét az egész országra kiterjeszthesse. Ezen munka befejezés előtt van és a legközelebbi jövőben megindul a munka az egész országban.

Az a törekvésünk, hogy a munkásságot egy táborba tömörítsük, egy gazdasági szervezetbe, ahol nem politikai szempontból lesznek a dolgok elbírálván, hanem gazdasági szempontból.

Elismerjük, hogy az első időben sok nehézséget tudnak okozni azok, akik eddig a munkásság szervezeteit politikai célok szolgálatába állították, sokszor figyelmen kívül hagyva a munkásság gazdasági érdekeit. Azonban az a megértés, amellyel a munkásság körében találkoztunk, feljogosít arra a reményre, hogy a munkásság szervezeteit sikerülni fog a helyes irányba terelni.

A munkásság között a legnagyobb szimpátiával találkozott egyesületünk és dacára a sok rágalomnak, amelyekkel illették, bebizonyította tisztaságát és nem törődött a rágalmakkal, ment tovább a megkezdett uton. Az egyesület rövid fennállása óta már több eredményt ért el, mint a szövetség háromszor annyi idő alatt. Az emberek százai tesznek tanubizonyságot, akiknek ügyes-bajos dolgait az egyesület meglegedésre elintézte. Nagy általános kérdésekben is eljár az egyesület. Többek között a társaspenztárak központosítása ügyében az egyesület egész súlyával és tekintélyével vetette

közbe magát és elmondhatjuk, hogy eredménnyel, habár nem elégit ki bennünket az elért eredmény, de mégis megnyugtató az a tudat, hogy engedékenységre birtuk az illetékes tényezőket. Már azt is eredménynek tartjuk, hogy egyesületünkön keresztül a munkásság jogos kívánságai az illetékes helyeken meghallgatást találnak. Gondunk lesz arra, hogy a munkásság sérelmei mindenkor eljussanak az orvoslás helyére.

Ebben az eltökéltségben indulunk munkára az új esztendőben, erre a munkára hívjuk fel az ország bányamunkásságát.

Franciaországban napról-napra emelkedik a munkanélküliek száma.

A magyar munkásságnak még élénk emlékeztében van, hogy a magyar ipar összeomlása következtében nagyon sok szak- és bányamunkás keresett elhelyezést Franciaországban. A kivándorlások idejében jobbnál jobb hírek érkeztek a kivándorolt szaktársainktól a franciaországi viszonyokat illetőleg.

De Franciaországot sem kerülte ki az a gazdasági krízis, amely immár majdnem minden európai államon végig szántott. Franciaországból érkező hírek szerint a munkanélküliség állandóan növekszik, amely veszéllyel mindinkább kénytelenek foglalkozni a francia hatóságok is, akik egyelőre úgy próbálnak a bajokon segíteni, hogy felemelték a munkanélküli segélyeket.

Bennünket a franciaországi viszonyok ropant közeli érdekelnének, mert hiszen a francia ipar válságba jutásával egyidejűleg veszélybe jutnak kivándorolt szaktársaink is. A Franciaországból érkező hírek azt látszanak igazolni, hogy elsősorban a külföldről bevándorolt munkásokat bocsájtják el az üzemek. Nem volna ez egyáltalán probléma a magyar munkástársakat illetőleg, ha Magyarországon is ugyanez az áldatlan állapot nem veszélyeztetné a munkások munkaalkalmát, de vajon mi fog történni, ha a Franciaországban dolgozó bányamunkásokat elbocsájtják és kiutasítják, hiszen még a Magyarországon lakó és ezideig még dolgozni akaró munkásokat sem tudják alkalmazni és hogy ha Franciaországból hazajövő bányamunkások ezrei szaporítják idehaza a munkanélküliek számát, az a magyar bányamunkásokra is óriási veszedelemet jelenthet.

Mindezeknek dacára fel kell hívni a hatóságok figyelmét a Franciaországban veszélyben forgó magyar munkások sorsára, mert elsősorban a magyar hatóságoknak kell gondoskodni arról, hogy kiutasításuk esetén megfelelő elhelyezkedést találjanak.

Megjelent a bányatárspénztári törvény végrehajtási rendelete.

Január elsején központosítják a nyugdíjpénztárakat.

A rendelet nem elégíti ki a munkásságot.

Hosszas vajadás után végre megjelent a nyugdíjpénztári törvény végrehajtó rendelete. A Budapesti Közlöny december 25-iki száma közli a népjóléti és munkaügyi miniszternek az 1925. XXXIV. t.-c. alapján kiadott 4400/1926. számú rendeletét, amely 1927. január elsejével végrehajtja a bányatárspénztárak központosítását.

Egyesületünk fennállása óta állandóan ostromolta az illetékes tényezőket a rendelet kibocsátására. Legutóbb egy háromtagú küldöttség járt december hó 18-án dr. Sztranyavszky Sándor belügyi államtitkárnál, mint a kerület országgyűlési képviselőjénél és őt kérte fel a közbenjárásra. Az államtitkár kijelentette, hogy érintkezésbe lép a népjóléti miniszteriummal, a munkásság azon kívánságát, hogy a rendelet minél sürgősebben megjelenjen és magába foglalja a munkásság memorandumában felsorolt kívánságokat. A kívánságnak az a része, amely sürgető volt, az teljesült, azonban a többi kívánságok csak részben teljesültek.

Dacára annak, hogy a rendelet nem elégíti ki a munkásságot, mégis meg kell állapítani, hogy az új esztendő felszabadulást jelent a bányamunkásság részére. Az ipari munkásság között a bányamunkásság az utolsó abban, hogy szabadon választhassa meg a munkahelyét.

Csak ezután lesz meg a lehetősége annak, hogy a munka piacán annak adja a munkajegyet, aki azt jobban megfizeti. Hosszu százados rabságából szabadul föl és rázza le a tőke láncait. Január elsejével elmehet a bányamunkás oda, ahol a munkaviszonyok jobbak, nem lesz kénytelen a lealázott helyzetet tűrni és ennek dacára szerzett jogai csorbítottanul maradnak.

Ít közöljük a rendeletet egész terjedelmében. Kérjük tagjainkat, őrizték meg a rendelet szövegét, tanulmányozzák át. Mi a rendelet érdemi részével február 2-án, vasárnap délután fél 3 órakor a vigadóban tartandó gyűlésen foglalkozunk.

Egyben felhívjuk tagjaink figyelmét, hogy a rendelettel kapcsolatosan forduljanak egyesületünk titkárságához felvilágosításért. Lapunk jövő számában foglalkozunk a rendelet részletezésével.

A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter 4400. eln. 1926. N. M. M. számú rendelete

a bányatörvény alá eső üzemekben és az ezekkel kapcsolatos ipari üzemekben foglalkozó munkásoknak és altiszteknek, valamint ezek családtagjainak nyugdírbiztosításáról.

A bányatörvény alá eső üzemekben és az ezekkel kapcsolatos ipari üzemekben foglalkozó munkásoknak és altiszteknek, valamint ezek családtagjainak nyugdírbiztosításáról szóló 1925. XXXIV. t.-c. 1. §-ában nyert felhatalmazás alapján a m. kir. kereskedelemügyi miniszterrel és a m. kir. pénzügyminiszterrel egyetértve a következőket rendelem:

1. Fejezet. Biztosítási kötelezettség.

1. §.

A jelen rendelettel szabályozott nyugdírbiztosítás hatálya alá esnek:

1. a bányatörvény hatálya alá tartozó bányá- és kohóüzemek és melléküzemeik;

2. az 1. pontban megjelölt üzemekkel kapcsolatos azok az üzemek, amelyeknek altisztei és munkásai a jelen rendelet hatálybalépésekor a nyugdírbiztosítást ellátó bányatárspénztárnak tagjai.

2. §.

A jelen rendelettel szabályozott nyugdírbiztosítás körében az állampolgárságra, a nemre és a javadalmazás nagyságára tekintet nélkül biztosításra kötelezettek a nyugdírbiztosítás hatálya alá tartozó üzemekben (1. §.) altiszti (segédaltiszti), vagy munkásműködésben foglalkoztatott azok a munkavállalók, akik tizenötödik életévüket betöltötték, de munkabábelépésük idejében negyvenötödik életévüket meg nem haladták.

Az egyéb feltételek fennforgása esetében korára tekintet nélkül biztosításra kötelezett az is:

1. aki a munkába lépését közvetlenül megelőző három éven belül nyugdírbiztosításra kötelezett volt;

2. aki korábban szerzett biztosítási jogigényét újbóli munkába lépéséig elismerési díj fizetésével fenntartotta vagy biztosítását a biztosítási járulék fizetésével folytatta (12., 14. §.);

3. akiktől a rokkantsági nyugdírt megvonták (17. §.) és aki a nyugdírt megvonásától számított hat hónap alatt a jelen rendelettel szabályozott nyugdírbiztosítás hatálya alá tartozó üzemekben altiszti (segédaltiszti), vagy munkásműködésben újból munkába lép.

Nem esnek biztosítási kötelezettség alá:

a) a tisztviselők, továbbá azok,

b) akik a jelen rendelet alapján az Országos Munkásbiztosító Pénztártól rokkantsági nyugdírt részesülnek;

c) akiket a m. kir. népjóléti- és munkaügyi miniszter külön rendeletével meghatározandó átmeneti jellegű szolgálat teljesítésére fogadtak fel.

A biztosítási kötelezettség hatályban marad abban az esetben, ha a biztosításra kötelezett a jelen rendelet hatálya alá tartozó üzemben (1. §.) tisztviselőként alkalmazták és tisztviselői nyugdíjintézmény kötelezett tagjává nem válik.

A jelen rendelet alkalmazása szempontjából tisztviselő az, aki munkakörének és szakképzettségének figyelembevételével a közfoglalkozáshoz képest tisztviselőnek minősül.

II. Fejezet. Biztosítási csoportok: a biztosítás alapjául szolgáló javadalmazás (nyugdírbiztosítási alapösszeg).

3. §.

A biztosításra kötelezettek négy csoportba tartoznak.

Az első (I.) csoportba tartoznak azok az altisztek (segédaltisztek), akik önállóbb műszaki hatáskört töltenek be; pl. bányamesterek, főaknászok, főmesterek, önállóbb műszaki hatáskört betöltő művezetők. Ugyanebbe a csoportba tartoznak a biztosításra kötelezett tisztviselők (2. §. utolsóelőtti bekezdés és 66. §.) is.

A második (II.) csoportba tartoznak az első csoportba nem sorolható és állandóan altiszti (segédaltiszti) feladatkört ellátó alkalmazottak; pl. aknászok, altisztek, mesterek, felvigyázók, önállóbb műszaki hatáskört nem gyakorló művezetők.

A harmadik (III.) csoportba tartoznak a főmesterek, a vágárok, a segédvágárok, a képesített iparosok, a képesített szakmunkások és a vizsgázott gépészek.

A negyedik (IV.) csoportba tartoznak az előbbi csoportokba nem sorolható biztosításra kötelezettek.

4. §.

A nyugdírbiztosítás alapjául szolgáló javadalmazás (nyugdírbiztosítási alapösszeg) az első (I.) csoportban évi 1200 pengő, a második (II.) csoportban évi 960 pengő, a harmadik (III.) csoportban évi 759 pengő, a negyedik (IV.) csoportban évi 504 pengő.

III. Fejezet. A nyugdírbiztosítás szolgáltatásai.

5. §.

A jelen rendelettel szabályozott nyugdírbiztosítás alapján a következő szolgáltatások járnak:

1. biztosítottak részére rokkantsági nyugdírt,

2. az elhalt biztosított vagy rokkantsági nyugdírtben részesült férfiak özvegyei részére férjhezmenetelükig vagy halálukig özvegyi nyugdírt,

3. az elhalt biztosított vagy rokkantsági nyugdírtben részesült egyének törvényes és törvényesített gyermekei részére tizenhatodik életévük betöltéséig árvanyugdírt.

A törvényes és a törvényesített gyermekkel egy tekintet alá esik:

a) a biztosított nő házasságon kívül született gyermeke,

b) a biztosított férfi házasságon kívül született gyermeke, ha apaságát elismerte vagy ha ezt a bíróság megállapította, vagy ha a gyermek javára a biztosított férfi ellen házasságon kívüli nemzés alapján indított perben tartásdíj fizetésére kötelező jogerős ítélet jött létre,

c) a kormányhatósági megerősítéssel örökbefogadott gyermek,

d) a mostoha gyermek és az unoka, ha az elhalt a halálát közvetlenül megelőző legalább egy éven át ingyenesen eltartotta és eltartásra köteles és képes, más hozzátartozója nincs.

6. §.

A nyugdírbiztosítás szolgáltatásai — a 28. §-ban megállapított végkielégítés kivételével — tíz évi várakozási idő eltelté után járnak.

A várakozási időbe csak azokat a hónapokat szabad beszámítani, amelyekben az igénylő nyugdírbiztosításra kötelezett volt és amely hónapokra a nyugdírbiztosítás fejében a szabályszerű járulékot megfizették.

7. §.

Rokkantsági nyugdírt kap az a biztosított, a) aki hatvanötödik életévét betöltötte vagy b) aki hatvanadik életévét és a rokkantsági nyugdírt kiszámításának alapjául szolgáló negyvenedik évét betöltötte, vagy c) aki hatvanadik életévét betöltötte és mint altiszt vagy vágár vagy segédvágár a rokkantsági nyugdírt kiszámításának alapjául szolgáló időből legalább huszonöt évet földalatti munkában eltöltött, vagy pedig d) aki a nyugdírbiztosításra kötelezett foglalkozások szempontjából keresőképtelenné vált és sem javadalmazását nem kapja meg, sem betegségi biztosítási táppénzben már nem részesül.

Az előbbi bekezdésben megjelölt foglalkozásbeli keresőképtelenség akkor áll fenn, ha az biztosított betegsége avagy testi vagy szellemi fogyatkozása, illetőleg testi vagy szellemi erőinek hanyatlása miatt a jelen rendelet hatálya alá eső foglalkozások körében oly tevékenységgel, amely erejének és képességének megfelelő és amelynek vállalását képzettségének és eddigi foglalkozásának méltányos figyelembevételével tőle el lehet várni, nem tudja többé megkeresni annak az összegnek legalább felét, amelyet testileg és szellemileg és egészséges, azonos minőségű és képzettségű egyének hasonló tevékenységgel megkeresnek.

8. §.

Ha a biztosított keresőképeségét (7. §.) szándékosan okozta, rokkantsági nyugbért nem igényelhet.

Ha a biztosított keresőképeségét oly cselekmény elkövetésével idézte elő, amelyet jogerős büntető ítélet büntetnek, vagy szándékosan elkövetett vétségnek minősít, a rokkantsági nyugbért tőle egészen vagy részben meg lehet tagadni.

A rokkantsági nyugbért akkor is meg lehet tagadni, ha a büntető eljárást megindítani vagy büntető ítélettel befejezni a biztosított távolléte vagy az ő személyében rejlő más ok miatt nem lehet.

A jelen §. esetében a bizonyított rokkantság tartamára a belföldön lakó családtagoknak méltányossági okok alapján azt a nyugbért lehet juttatni, amely nekik a biztosított elhalálozása esetében járna (19–23. §.).

9. §.

A rokkantsági nyugbér évi összege a biztosítás első tíz teljes évének betöltésével a nyugbértbiztosítási alapösszeg (4. §.) 20 százaléka; ehhez a biztosításnak a tizediktől a negyvenedikig terjedő éveiben minden további egy-egy teljes év alapján a nyugbértbiztosítási alapösszeg 2–2 százaléka járul.

A biztosítás negyvenedik évének eltelte után a rokkantsági nyugbér összege a nyugbértbiztosítási alapösszeg 80 százaléka.

Ha a biztosított a biztosítás tartama alatt különböző biztosítási csoportokba (3. §.) tartozott és ha valamely magasabb biztosítási csoportban (III., II. vagy I. csoportban) vagy ebben és az ennél magasabb biztosítási csoportban vagy csoportokban (II. vagy I. csoportban) együttvéve kilencvenhat olyan hónapon át volt biztosítva, amelyre utána szabályszerűen járulékot fizettek, a közvetlenül alacsonyabb biztosítási csoportban vagy a közvetlenül alacsonyabb biztosítási csoportokban (II., III. vagy IV. csoportban) együttvéve eltöltött időt az illető közvetlenül magasabb biztosítási csoportban eltöltött időként kell számításba venni.

Ha az előbbi bekezdésben megállapított átszámítás nem alkalmazható vagy ha a biztosított az átszámítás után is különböző biztosítási csoportokba tartozó biztosítási ideje mutatkozik, a rokkantsági nyugbér kiszámításának alapjául szolgáló nyugbértbiztosítási alapösszeg gyanánt azt az összeget kell figyelembe venni, amely az egyes biztosítási csoportokban — esetleg az előbbi bekezdésben említett átszámítás alapján — számításba vett idővel arányban áll. Ezt az összeget úgy kell kiszámítani, hogy az egyes biztosítási csoportok szerint számításba vett biztosítási teljes hónapok számát szorozni kell az illető biztosítási csoportra vonatkozólag megállapított nyugbértbiztosítási alapösszeggel és az így nyert szorzatok összegét osztani kell a rokkantsági nyugbér kiszámításának alapjául szolgáló összes hónapok számával.

10. §.

A rokkantsági nyugbér kiszámításának alapjául szolgáló időbe azokon a hónapokon felül, amelyekre a nyugbértbiztosítás fejében a szabályszerű járulékot megfizették (6. §.), azokat a hónapokat is be kell számítani, amelyekre járulékot nem fizettek ugyan, de amelyek folyamán a biztosított betegség miatt keresőképtelen volt és a járulékfizetés szempontjából szükséges számú műszakot (46. §.) bizonyíthatóan e miatt nem teljesíthette. A bizonyítás csak a betegségi biztosító pénztár adataival történhetik.

Az előbbi bekezdés alapján beszámításnak csak azoknál a biztosítottaknál van helye, akik a betegség miatt bekövetkezett keresőképtelenségüket közvetlenül megelőző két évi időtartamon belül legalább tizenkét hónapon át a jelen rendelettel szabályozott nyugbértbiztosítás körében járulékfizetés kötelezsége alá esnek.

Nem számítható be annak a betegségnek időtartama, amelyet a biztosított szándékosan vagy jogerős büntető ítélettel megállapított büntett vagy szándékos vétség elkövetésével maga okozott.

Ha a betegség megszakítás nélkül egy éven túl tart, a további időtartam figyelmen kívül marad. Betegség címen két évi időtartamon belül legfeljebb tizenkét hónap beszámításának van helye.

A betegség alapján beszámítandó időt abban a biztosítási csoportban (3. §.) eltöltött idő gyanánt kell figyelembe venni, amelybe a biztosított a megbetegedést közvetlenül megelőző időben tartozott.

A betegséggel egy tekintet alá esik az az időtartam, amely alatt a keresőképtelenséget terheltség vagy gyermekágy okozta. Ezen a címen esetenként összesen legfeljebb három hónapot lehet figyelembe venni.

11. §.

Ha a biztosított a biztosítási kötelezettség alá eső foglalkozásból kiválik anélkül, hogy rokkantsági nyugbért igényelhetne, a kiválás napjáig megszerzett nyugbértbiztosítási jogigénye (várományi joga) fennmarad, ha hat hónap alatt újból biztosításra kötelezetté lesz, a várakozási idő betöltése után akkor is, ha a megjelölt hat hónap alatt keresőképtelenné (7. §.) válik vagy hatvanötödik, illetőleg hatvanadik életévét betölti vagy meghal.

A hat hónapi időtartamba nem lehet beszámítani azt az időt, amely alatt a járulékfizetési kötelezettség vitás volt vagy a nyugbértbiztosításból eredő igény tekintetében eljárás volt folyamatban, ez a kedvezmény nem nyer alkalmazást, ha a vitát vagy az eljárást a biztosított nyilvánvaló rosszhiszeműsége okozta.

Ha a biztosított a biztosítási kötelezettség alá eső foglalkozásból való kiválása és ily foglalkozásba való újabb belépése között hat hónapot meghaladó idő telt el, de a kiválás időpontjától számított három éven belül újból biztosításra kötelezetté vált, korábban szerzett biztosítási jogigénye (várományi joga) a biztosítási kötelezettség újabb egy évi időtartama után feléled. Ha a biztosított az egy évi időtartam eltelte előtt meghal, családtagjainak azokra a szolgáltatásokra nyílik igénye, melyek nekik abban az esetben járnának, ha az elhalt korábbi biztosítási jogigényét (várományi jogát) az elhalálozás napjával visszaszerezte volna.

12. §.

Az a biztosított, aki a biztosítási kötelezettség alá eső foglalkozásból akár a várakozási idő letelte előtt, akár ennek leteltével kiválik, anélkül, hogy rokkantsági nyugbért igényelhetne, a kiválás napjáig megszerzett biztosítási jogigényét (várományi jogát) havonként utólag esedékes elismerési díj fizetésével fenntarthatja.

Az elismerési díj ahhoz a biztosítási csoporthoz (3. §.) képest, amelyben a biztosított a kiválás időpontjában tartozott, az első csoportban havi 1 pengő, a második csoportban havi 70 fillér, a harmadik csoportban havi 60 fillér, a negyedik csoportban havi 40 fillér.

13. §.

A biztosítási jogigény (várományi jog) fenntartásának joga (12. §.) megszűnik ha a biztosított valamely hónapra járó elismerési díj megfizetésével hat hónapig késik. Ebbe a hat hónapi időtartamba nem lehet beszámítani azt az időt, amely alatt a járulékfizetési kötelezettség vitás volt, vagy a nyugbértbiztosításból eredő igény tekintetében eljárás volt folyamatban, ez a kedvezmény nem nyer alkalmazást, ha a vitát, vagy az eljárást a biztosított nyilvánvaló rosszhiszeműsége okozta.

Ha az, akinek a biztosítási jogigénye (várományi joga) az előző bekezdésben megjelölt okból megszűnt, a megszűnés időpontjától számított három éven belül újból biztosításra kötelezetté vált, a biztosítási kötelezettség újabb egy évi időtartama után korábban szerzett biztosítási jogigénye (várományi joga) feléled. Ha a biztosított az egy évi időtartam eltelte előtt meghal, családtagjainak azokra a szolgáltatásokra nyílik igénye, amelyek nekik abban az esetben járnának, ha az elhalt korábbi biztosítási

jogigényét (várományi jogát) az elhalálozás napjával visszaszerezte volna.

14. §.

Ha a biztosított, a biztosítási kötelezettség alá eső foglalkozásból a várakozási idő betelte előtt kiválik, a biztosítást az utólag fizetett teljes járulék továbbfizetésével a várakozási idő teljes befizetéséig (6. §.) folytathatja. Ez a joga csak annak a biztosítottnak van, aki megelőzően a várakozási időbe beszámítható (6. §.) legalább hatvan hónapon át nyugbértbiztosítási kötelezettség alá esett.

A járulékfizetés időközbeni abbahagyása, vagy a várakozási idő betöltése esetében a megszerzett biztosítási jogigényt (várományi jogot) elismerési díj fizetésével lehet fenntartani. (12. §.)

15. §.

Ha az, aki biztosítási jogigényét (várományi jogát) fenntartotta (12. §.), vagy biztosítását folytatta (14. §.), a 6. és 7. §-ban meghatározott feltételekkel rokkantsági nyugbért kap.

Ha az, aki biztosítási jogigényét (várományi jogát) fenntartotta (12. §.), a jelen rendelet alapján újra biztosításra kötelezetté válik, biztosítását minden utólagos ráfizetés nélkül folytathatja.

16. §.

Az a szabadságidő, amelyre a biztosított pénzbeli javadalmazásban részesül, a biztosítást nem szakítja meg és a várakozási (6. §.), illetőleg a rokkantsági nyugbér kiszámításának alapjául szolgáló időbe (10. §.) beszámít. Az ily szabadságidőre a teljes járulékot meg kell fizetni.

Az a szabadságidő, amelyre a biztosított pénzbeli javadalmazásban nem részesül, a biztosítást csak abban az esetben nem szakítja meg, ha tartama hat hónapot meg nem halad és a pénztárnak szabályszerűen bejelentették és igazolták. A várakozási időbe és a rokkantsági nyugbér kiszámításának alapjául szolgáló időbe azonban ezt a szabadságidőt is csak abban az esetben lehet beszámítani, ha erre az időtartamra a teljes járulékot megfizették.

Az a biztosított, akinek szabadsága tartamára a teljes járulékot nem fizették meg, munkába visszatérése után az elvesztett időt a teljes járulékanak és havi $\frac{1}{2}\%$ késedelmi kamatának megfizetésével megszerezheti. Ezt az összeget a munkába visszatéréstől számított egy év alatt, havi egyenlő részletekben kell megfizetni. Ha az egy éven belül a nyugbér megállapításának feltételei bekövetkeznek, mielőtt a járulékoknak és a késedelmi kamatoknak megkezdett kiegyenlítése teljes befizérést nyert, a hátralékot a nyugbér összegéből kell levonni, még pedig úgy, hogy a levonás a havi nyugbér egynegyedét meg ne haladja.

Ha a biztosított foglalkozásából a hátralék megfizetése előtt kiválik, a szabadságidőnek csak az a része vehető számításba, amelyre a járulékot és a késedelmi kamatot megfizette. A biztosított azonban a hátralékot vagy a kiváláskor egy összegben, vagy a kiválás után folytatódó részletekben is megfizetheti. A részletfizetés kedvezmény megszűnik, ha a biztosított a részletet az esedékességtől számított két hónap alatt nem fizeti meg.

17. §.

Ha a rokkantsági nyugbérben részesülő egyén az állapotában bekövetkezett változás folytán keresőképeségét (7. §.) visszanyeri, rokkantsági nyugbérét meg kell vonni. Nem lehet ezen a címen megvonni annak rokkantsági nyugbérét, aki a 7. §. első bekezdésének a), b) és c) pontja alapján részesül rokkantsági nyugbérben.

Az, akitől a rokkantsági nyugbért megvonták, a nyugbér megállapításáig szerzett biztosítási jog igényét (várományi jogát) fenntarthatja (12. és 13. §.).

Ha az, akinek rokkantsági nyugbérét megvonták a megvonástól számított hat hónap alatt vagy azon az időtartamon belül, amelyre biztosítási jogigényét (várományi jogát)

fenttartotta, újból biztosításra köteleztette valik, a rokkantsági nyugbérre való igényjogosultságának későbbi megnyílása esetében a nyugbérre kiszámításának alapjául szolgáló időben be kell számítani azt az időt, amelyre nyugbérének korábbi megállapításáig jogigényt szerzett.

18. §.

A 7. §. első bekezdésének a) pontja alapján járó rokkantsági nyugbérre vonatkozó igény azzal a nappal nyílik meg, amelyen a biztosított 65-ik életévét betöltötte.

A 7. §. első bekezdésének b) és c) pontja alapján járó rokkantsági nyugbérre vonatkozó igény azzal a nappal nyílik meg, amelyen a biztosított a vonatkozó pontban megjelölt feltételek együttesen bekövetkeztek.

A 7. §. első bekezdésének d) pontja alapján járó rokkantsági nyugbérre vonatkozó igény azzal a nappal nyílik meg, amelyen a keresőképtelenség (7. §.) bekövetkezett, legkorábban azonban azzal a nappal, amelyen a javadalmazásra vagy a betegségi biztosítási táppénzre vonatkozó igényjogosultság megszűnt.

Ha a keresőképtelenség kezdőpontját nem lehet megállapítani, az a nap irányadó, amelyen a rokkantsági nyugbér megállapítására vonatkozó kérelmet a pénztárnál előterjesztették.

A rokkantsági nyugbérre való igényjogosultság annak a hónapnak végével szűnik meg, amelyben a rokkantsági nyugbérben részesülő egyén meghal vagy, amelyben a rokkantsági nyugbért megvonó (17. §.) pénztári határozat meghoztatott.

19. §.

Az özvegyi nyugbér ama rokkantsági nyugbér összegének 50 százaléka, amely a férjnek halálakor járt, vagy járt volna (7. §.)

Az a nő, aki férjétől törvényesen elvált vagy annak halálát közvetlenül megelőzőleg legalább egy éven át tőle külön élt, özvegyi nyugbért csak abban az esetben kaphat, ha férje ellen tartásra jogos igénye volt.

Ha a meghalt férj után törvényesen elvált igényjogosult neje felül igényjogosult özvegy is maradt, ezek az özvegyi nyugbérben egyenlő mértékben osztoznak. Az elvált nő özvegyi nyugbére azonban, tekintet nélkül arra, hogy igényjogosult özvegy is van-e, nem haladhatja meg a megítélt vagy a joghatályosan vállalt tartásdíj összegét. Ha a tartásdíj összege kisebb, mint az özvegyi nyugbére az elvált nőt megillető hányada, a különbözetet az özvegy kapja.

Az özvegyet és az elvált nőt férjhezmenetele esetében özvegyi nyugbére évi összegének háromszorosával kell végkielégíteni.

Az özvegy és az elvált nő a végkielégítésről az új házasságkötéstől számított harminc nap alatt a pénztárnál előterjesztett kérelemmel lemondhat. A szóval előterjesztett lemondásról jegyzőkönyvet kell felvenni. Ebben az esetben az özvegyi nyugbérre vonatkozó igény az új házasság megszűnése esetében feléled.

20. §.

A biztosított halála esetében az özvegyi nyugbérre vonatkozó igény az elhalálozás napjával nyílik meg. A rokkantsági nyugbérben részesülő elhalálozása esetében pedig az özvegyi nyugbérre vonatkozó igény az elhalálozást követő hónapnak első napjával nyílik meg.

Az özvegyi nyugbérre való igényjogosultság annak a hónapnak végével szűnik meg, amelybe az igényjogosult férjhezment vagy meghalt.

21. §.

Az árvanyugbér minden gyermek után ama rokkantsági nyugbér összegének 15 százaléka, amely a szülőnek halálakor járt vagy járt volna (7. §.). A teljesen árva, — akinek mind apja, mind anyja elhalt — árvanyugbér fejében a rokkantsági nyugbér összegének 50 százalékát kapja.

Az a gyermek, akiről életben maradt másik szülője gondoskodni nem tud, teljesen árvának minősül.

Az árvanyugbér a jó előmenetelt tanúsító gyermek tanulmányainak folytathatása céljából tizenhatodik életévét meghaladó időre is, huszonegy éves korának betöltéséig, engedélyezhető.

Az árvanyugbért a tizenhatodik életévét betöltött gyermekeknek is meg kell adni, amíg testi vagy szellemi fogyatkozása miatt teljesen keresőképtelen és megfelelő más jövedelem hiányában tartásra szorul.

Ha az árvának mind a két szülője után árvanyugbérre van igénye, csak a magasabb összegű árvanyugbér jár.

22. §.

Az árvanyugbérre vonatkozó igény megnyílására a 20. §. első bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni. Az utószülött árva igénye azzal a nappal nyílik meg, amelyen született.

Az árvanyugbérre való igényjogosultság annak a hónapnak végével szűnik meg, amelyben a jogosult tizenhatodik életévét betöltte vagy meghalt, a 21. §. harmadik bekezdésének esetében annak a hónapnak végével, amelyben tanulmányait megszakította, vagy befejezte, vagy huszonegyedik életévét betöltötte s végül 21. §. utólsóelőtti bekezdésének esetében annak a hónapnak végével, amelyben keresőképtelenségét okozó testi vagy szellemi fogyatkozása megszűnt, vagy amelyben egyébként megfelelő jövedelemhez jutott.

Az árvanyugbért a törvényes képviselő kezéhez kell fizetni.

23. §.

A családtagok nyugbéreinek (az özvegyi és az árvanyugbéreinek) együttes összege nem haladhatja meg annak a rokkantsági nyugbérenek 100 százalékát, amely az elhaltak halálakor járt vagy járt volna. Ha ezt az összeget a családtagok nyugbéreinek együttes összege meghaladja, nyugbéreiket összegük arányában csökkenteni kell. Ha megszűnik az ok, amely a családtag nyugbéreinek leszállítását eredményezte, a nyugbér összegét megfelelően fel kell emelni.

24. §.

Özvegyi és árvanyugbér akkor is jár, ha a biztosított vagy a rokkantsági nyugbérben részesülő eltűnt. Eltűnést megállapítani csak abban az esetben lehet, ha az illető egyénnek egy év óta híre veszett és a körülményekből elhalálozása alaposan következtethető. Az eltűnés megállapítása tárgyában az Országos Munkásbiztosító Pénztár meghallgatásával minden esetben a munkásbiztosítási bíróság határoz. Az eltűnt vélelmezett halálának napját a körülmények méltányos mérlegelésével kell megállapítani.

25. §.

Ha beigazolást nyer, hogy az, akinek eltűnését megállapították él, a családtagjai részére megállapított nyugbért az Országos Munkásbiztosító Pénztár megvonja. A tévesen kifizetett és jóhiszeműleg felvett összegeket visszakövetelni nem lehet.

26. §.

Nyugbért nem lehet megállapítani a családtagnak az után, akinek halálát szándékosan okozta.

Az a körülmény, hogy a biztosított vagy a rokkantsági nyugbérben részesülő a 8. §. első és második bekezdésében megjelölt módon halálát maga okozta vagy idézte elő, a családtagok igényét nem érinti.

27. §.

A rokkantsági nyugbérben részesülő egyén özvegye nem igényelhet nyugbért, ha az elhalttal a házasságot a rokkantsági nyugbérre való igényének megnyílását (18. §.) követő időpontban kötötte. Ha azonban az özvegynek az elhalttól oly törvényes vagy törvényesített gyermeke született, aki a rokkantsági nyugbérre való igény megnyílását megelőző időben fogamzott, az özvegynek özvegyi nyugbérre igénye van.

28. §.

Ha a biztosított a várakozási idő (6. §.) letele előtt meghal, a családtagok (5. §.) részére végkielégítés gyanánt annak a nyugbérenek (özvegyi és árvanyugbérenek) egy évi összeg jár, amely őket megillette volna, ha a biztosított közvetlenül a várakozási idő betöltése után halt volna meg. A végkielégítés iránti kérelmet a biztosított halálától számított egy éven belül kell előterjeszteni; az akadályoztatás esetére a 29. §. második mondatát megfelelően alkalmazni kell.

29. §.

A kérelem előterjesztésétől visszafelé számított egy évet megelőző időre nyugbér (rokkantsági, özvegyi és árvanyugbér) megállapításának nincs helye. Ha azonban a jogosult a kérelem előterjesztésében akaratán kívül fekvő okból volt akadályozva és a kérelmet az akadály megszűnésétől számított három hónap alatt előterjeszti, az akadályoztatás tartama az egy évben nem számítható be.

30. §.

A nyugbérkövetelés és a végkielégítésre (20., 28., 30 és 37. §.) való igény át nem ruházható, el nem zálogosítható, le nem foglalható és abba beszámításnak helye nincs.

E rendelkezés nem terjed ki arra a követelésre, amelyet az e rendelet alapján özvegyi, vagy árvanyugbérre jogosult a rokkantsági nyugbérben részesülő ellen eltartás címen érvényesít, továbbá arra, amelyet az Országos Munkásbiztosító Pénztár a jelen rendelet alapján támaszt (járulékkövetelés, roszhiszeműleg felvett nyugbérek visszafizetésére való igény stb.).

31. §.

A nyugbér (rokkantsági, özvegyi és árvanyugbér) naptári hónaponként előzetesen fizetendő és egyenlő részletekben esedékes. Az első teljes naptári hónapot megelőző minden egyes napra (18., 20. és 22. §.) a nyugbér havi részletének egy-egy harmincad része jár.

A megállapított nyugbér esedékessé vált részletei egy év alatt évülnek el.

32. §.

Ha a nyugbérben részesülő egyén az esedékes nyugbért (rokkantsági, özvegyi és árvanyugbért) haláláig nem vette fel, az elévülési határidőn belül a felvételre sorrendben a házastárs, a gyermek (5. §. első bekezdésének 3. pontja és e §. második bekezdése), a szülő, a nagyszülő és a testvér jogosult, ha a nyugbérben részesülő egyénnel ennek halálakor közös háztartásban éltek. Ilyen hozzátartozó hiányában a fel nem vett nyugbérhez való jog a nyugbérben részesülő halálával megszűnik.

33. §.

Ha a rokkantsági, az özvegyi vagy az árvanyugbérre jogosult a nyugbér megállapítására irányuló kérelmének előterjesztése után meghal, az eljárás folytatására és a haláláig esedékes összegek felvételére sorrendben a 32. §.-ban megjelölt családtagok jogosultak. A 32. §. második mondatát megfelelően alkalmazni kell.

34. §.

Ha a nyugbérezési eljárás megindítása után a nyugbér igény elbírálása vagy a rokkantsági nyugbérben részesülő egyén nyugbéreinek megvonása tárgyában való határozathozatal céljából orvosi vizsgálat, vagy kórházi megfigyelés szükséges, az igazolt utazási költséget és javadalmazásbeli veszteséget meg kell téríteni. — A megtérítés módját és mértékét az alapszabály állapítja meg.

35. §.

A nyugbér fizetése szünetel az alatt az idő alatt, amelynek folyamán a jogosult egy hónapnál hosszabb szabadságvesztés büntetését tölti, vagy dologházban, vagy javítóintézetben van elhelyezve.

Ha a jogosultnak belföldön lakó oly családtagja van, akit egészen vagy tulnyomórészen nyugbéréből ő tartott el, a családtagnak azt a nyugbért kell juttatni, mely neki a biztosított elhalálozása esetében járna. (19—23. §.)

36. §.

A magyar honos nyugbérének fizetése szünetel az alatt az idő alatt, amíg külföldön tartózkodik, ha tartózkodási helyét az Országos Munkásbiztosító Pénztárral nem közli. Ha a jogosult igazolja, hogy a közlést saját hibáján kívül mulasztotta el, igénye az el nem évült részletekre (31. §.) feléled.

A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter egyes külföldi államok területén tartózkodó magyar honosok nyugbérének szünetelését elrendelheti.

Nyugbérben részesülő az a magyar honos, aki önként rendszerint külföldön tartózkodik, kérelmére évi nyugbérének háromszorosával végkielégíthető.

37. §.

A külföldi honos nyugbérének fizetése szünetel arra az időre, amely alatt büntető ítélettel a magyar állam területéről ki van tiltva.

A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter rendelettel elrendelheti egyes külföldi államok külföldön tartózkodó honosai nyugbérének szünetelését. A nyugbér szünetelését egyes külföldi államok területén tartózkodó idegen honosokra általában is ki lehet mondani.

Az a külföldi honos, aki a magyar állam területét elhagyta, viszonzóság esetében kérelmére évi nyugbérének legfeljebb háromszorosával végkielégíthető.

38. §.

A jóhiszeműen felvett nyugbéréket (végkielégítést) visszakövetelni nem lehet.

39. §.

Aki a jelen rendelettel szabályozott nyugbérbiztosítás alapján az Országos Munkásbiztosító Pénztárnál több nyugbérre szerez igényjogosultságot, csak egyik, még pedig a legmagasabb összegű nyugbérnek a kifizetését követelheti.

40. §.

Ha a rokkantsági nyugbérben részesülő egy szersmind baleseti sérült és mint ilyen az 1907:XIX. t.-c. és az ezt kiegészítő és módosító törvényes rendelkezések alapján baleseti járulékot is kap, a rokkantsági nyugbér és a netáni járulékpótlékkal növelt baleseti járadék együttes összege nem haladhatja meg annak az összegnek másfélszeresét, amelyet az üzemi baleset következtében teljesen munkaképtelenné vált baleseti sérült baleseti járadék és járadékpótlék címén együttesen kap vagy amelyet a részleges munkaképességcsökkenést szenvedett baleseti sérült baleseti járadék és járadékpótlék címén összesen kapna, ha a baleset következtében teljesen munkaképtelenné vált volna. Ha a rokkantsági nyugbér és a netáni járadékpótlékkal növelt baleseti járadék összege ezt az összeget meghaladja, a rokkantsági nyugbért a különbözeti többletösszeggel csökkenteni kell. Ezen a címen nem lehet csökkenteni annak rokkantsági nyugbérét, aki mint önmagával tehetetlen, állandóan másnak ápolására vagy gondozására szorul, kivéve ha az 1907: XIX. t.-c. 70. §-ának utolsó bekezdése, illetőleg az 5400/1919. M. E. számú rendelet (Magyarorsz. Rend. Tára 1919. évf. 730. o.) 16. §-ának harmadik bekezdése értelmében ezen az alapon már felenielt (terhességi) járulékból részesül.

41. §.

Ha az özvegyi és az árvanyugbérben részesülő családtag egy szersmind mint az üzemi baleset következtében elhalt biztosított hozzátartozója az 1907: XIX. t.-c. és az ezt kiegészítő és módosító törvényes rendelkezések alapján baleseti járulékot is kap, az özvegyi és az árvanyugbérnek és a netáni járadékpótlékkal növelt baleseti járadék együttes összege nem haladja meg annak az összegnek 120 százalékát, amelyet az üzemi baleset következtében elhalt biztosított baleseti járadék és járadékpótlék címén együt-

tesen kapna, ha az üzemi baleset következtében meg nem halt, hanem teljesen munkaképtelenné vált volna. Ha az özvegyi és az árvanyugbérnek, valamint az illető családtag részére járó és a netáni járadékpótlékkal növelt baleseti járadék együttes összege ezt az összeget meghaladja, az özvegyi és az árvanyugbért a különbözeti többletösszeggel csökkenteni kell.

42. §.

Az Országos Munkásbiztosító Pénztár abból a célból, hogy a nyugbérbiztosításra kötelezettnek betegség következtében előállható keresőképtességét (7. §.) elhárítsa, gyógyító eljárást tehet folyamatba. Gyógyító eljárás alkalmazható akkor is, ha ettől a rokkantsági nyugbérben részesülő keresőképtességének helyreállítását lehet várni.

A gyógyító eljárás alkalmazásának részletes szabályait az Országos Munkásbiztosító Pénztár alapszabálya állapítja meg.

43. §.

Ha a biztosított vagy a rokkantsági nyugbérben részesülő a gyógyító eljárás alól nyomós ok nélkül kivonja magát, jöllehet a gyógyító eljárás a keresőképtelenséget (7. §.) előreláthatólag elhárította vagy a rokkantsági nyugbérben részesülőnek keresőképtességét előreláthatólag helyreállította volna, a rokkantsági nyugbért időlegesen egészen vagy részben meg kell tagadni, feltéve, hogy erre a következményre a biztosítottat vagy a rokkantsági nyugbérben részesülőt előzetesen figyelmeztették.

Ez a rendelkezés műteti kényszert nem foglal magában.

IV. Fejezet. A nyugbérbiztosítás költségfedezése és a nyugbérbiztosítási járulék.

44. §.

A nyugbérbiztosítás a jelen rendeletben megállapított feladatainak teljesítéséhez és az ügyvitelének fenntartásához szükséges költséget a biztosítottnak és a munkaadónak egyenlő arányú hozzájárulásával fedezi. E hozzájárulás a nyugbérbiztosítási járulékok alakjában érvényesül.

45. §.

Az Országos Munkásbiztosító Pénztár bányanyugbérpénztárának önkormányzata a nyugbérbiztosítási járulék kivétési kulcsát évről-évre előre, az előrelátható évi költség-szükséglet mértékéhez képest, a m. kir. népjóléti- és munkaügyi miniszter jóváhagyásával olyan összegben állapítja meg, hogy annak alapján az évi költség-szükséglet teljes fedezetet nyerjen.

Ha a számadási év folyamán nyert tapasztalat szerint az előre megállapított járulékkulcs a számitási év végéig felmerülő költség-szükséglet fedezésére előreláthatólag nem elegendő, a járulékkulcsot a számadási év hátralévő tartalmára megfelelő mértékig fel kell emelni.

A nyugbérbiztosítás első számadási évére vonatkozó járulékkulcs a nyugbérbiztosítási alapösszeg 14 százaléka.

Ehhez képest a biztosítási járulék a biztosítottak I. csoportjában havi 14 pengő, II. csoportjában havi 11 pengő 20 fillér, III. csoportjában havi 8 pengő 76 fillér, IV. csoportjában havi 5 pengő 88 fillér. A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter intézkedik abban az esetben, ha az Országos Munkásbiztosító Pénztár a járulékkulcs megállapítása vagy megfelelő felemelése tekintetében a határozat hozatalával késedelmeskedik vagy megfelelő határozat hozatalát megtagadja.

A számadási év végén mutatkozó zárószámadási hiány fedezéséről a következő számadási év költségének fedezésével együtt kell gondoskodni, a zárószámadási felesleget pedig a tartalékalaphoz (54. §.) kell csatolni.

46. §.

A nyugbérbiztosítás fejében minden biztosításra kötelezett után járulékot kell fizetni. Járulékot azonban csak arra a naptári hónapra kell fizetni, amelyben a biztosított leg-
alább annyi műszakot (pótműszakot) teljesi-

tett, amennyi az illető üzem ama hónapbeli rendes műszaki számának kétharmadát eléri. A teljesített műszakokkal egy tekintet alá esnek azok a műszakok, amelyekre a biztosított pénzbeli javadalmazását teljes egészében megkapja a nélkül, hogy azokat teljesítette volna, (pl.: betegség, terhesség, gyermekágy, szabadság esetében). Járulékfizetésnek nincs helye, ha a biztosításra kötelezett a rokkantsági nyugbér kiszámításának alapjául szolgáló idő negyvenedik évét betöltötte.

A nyugbérbiztosítási járulék naptári hónapoként, még pedig a nyugbérbiztosítási alapösszegnek (4. §.) a megállapított járulékkulcs (45. §.) szerint számított százalékában jár.

Ha a biztosított a hónap közepén lép át egyik biztosítási csoportból a másikba, a járulékot az egész hónapra a hónap kezdetén irányadó biztosítási csoportra meghatározott mértékben kell fizetni.

47. §.

A biztosításra kötelezett munkaadója a nyugbérbiztosítási járulékot az illető naptári hónapra vonatkozó utolsó javadalmazási (bér-) fizetési napot követő nyolc napon belül, de legkésőbb a következő naptári hónap huszonegyedik napjáig az Országos Munkásbiztosító Pénztárnak megfizetni tartozik.

Az előbbi bekezdésben meghatározott esedékességgel szemben elkövetett fizetési késedelem minden megkezdett naptári hónapjára a hátralékos járulék 2 százalékát kitevő járulékpótlék (késedelmi kamat) jár.

Ha a biztosított ugyanabban a naptári hónapban több munkaadónál állott biztosításra kötelezett munkában, a járulékot az a munkaadó köteles megfizetni, akinek üzemében a biztosított abban a hónapban a járulékfizetés szempontjából szükséges számú műszakot teljesítette.

48. §.

A munkaadó az esedékessé vált nyugbérbiztosítási járulék felét a biztosításra kötelezett munkavállaló javadalmazásából levonhatja. Ezt meghaladó mértékben vagy más módon a biztosításra kötelezett járulékot fizetni nem köteles.

A munkaadó az előbbi bekezdésben megjelölt levonás jogát csak az esedékességi határnapot (47. §.) követő második javadalmazási fizetésig gyakorolhatja. Később esedékessé vált javadalmazásból a lejárt időre vonatkozó járulékok fejében semmit sem szabad levonni.

Azoktól a biztosításra kötelezettektől, akik javadalmazást nem kapnak (tanoncok, gyakornokok és általában olyan egyének, akik kiképzésük fejében javadalmazás nélkül dolgoznak) vagy kiképzésük fejében a szokásosnál kevesebbet kapnak, a munkaadó a járulék felének megtérítését csak abban az esetben követelheti, ha erre vonatkozó jogát szerződésre alapítja.

49. §.

A várakozási idő (6. §.) és a rokkantsági nyugbér kiszámításának alapjául szolgáló idő (10. §.) szempontjából hatálytalan az a járulékfizetés, amelyet az esedékességtől számított három év eltelté után teljesítettek. Ha azonban a járulékfizetés a biztosított hibáján kívül maradt el, a határidő az esedékességtől számított öt év. Azt az időt, amely alatt a járulékfizetési kötelezettség vitás volt, vagy a nyugbérbiztosításból eredő igény tekintetében eljárás volt folyamatban, a megjelölt időtartamokba nem lehet beszámítani.

Az előbbi bekezdésben foglalt rendelkezések szempontjából a járulék megfizetésével egy tekintet alá esik a biztosított kinyilatkoztatott készsége arra, hogy a járulékot utólag megfizeti, feltéve, hogy nyilatkozatának teljesítésekor a járulékot és havi 1/2 százalékos késedelmi kamatát, a pénztár által megállapított határidőben és módokat szerint tényleg megfizeti. Ha időközben a nyugbér megállapításának feltételei bekövetkeznek, mielőtt a járuléknak és késedelmi kamatának megkezdett kiegyenlítése befejezést nyert, a hátralékot a nyugbérösszegeből kell levonni, úgy, hogy a levonás a havi nyugbér egynegyedét meg ne haladja.

50. §.

A szavatosság tekintetében azok a szabályok, amelyek az 1907. XIX. t.-c. és az ezt kiegészítő és módosító rendelkezések alapján a betegségi biztosítási járulékokra vonatkoznak.

51. §.

Csőd esetében az Országos Munkásbiztosító Pénztárnak a csődnitást közvetlenül megelőző három évre hátralevő nyugdírbiztosítási járulékköveteléseit az 1881. XVII. t.-c. §-ának 1. pontjában foglalt igények osztályába kell sorozni.

A jelen rendelet hatálya alá eső vállalat tulajdonosára vonatkozó csődnitató végzésnek, csődnitkivüli kényszerregezési eljárás megindítása esetében pedig a hirdetménynek egy-egy eredeti példányát hivatalból meg kell küldeni az Országos Munkásbiztosító Pénztárnak.

52. §.

A nyugdírbiztosítási járulékok az esedékességtől számított három év alatt elévülnek. Az Országos Munkásbiztosító Pénztárnál be nem jelentett biztosításra kötelezettek járuléka az esedékességtől számított öt év alatt évülnek el.

A járulék behajtására irányuló intézkedés az elévülés megszűnését eredményezi valamennyi kötelezettel szemben. Az elévülés megszűnésével az elévülési határidő újból kezdődik.

A tévesen fizetett vagy jogellenesen beszédett járulék, illetőleg a folyó tartozás nélkül álló túlfizetés visszatérítését a fizetés napjától számított három év alatt lehet kérni.

V. Fejezet. Vegyes rendelkezések.

53. §.

Az Országos Munkásbiztosító Pénztár bányá nyugdírbiztosító ágának szervezetét a biztosítottaknak és a munkaadóknak egyenlő jogu részvételével, ugyancsak a vonatkozó eljárást a m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter külön rendelete szabályozza.

Az Országos Munkásbiztosító Pénztár ügyvitelét nyugdírbiztosítási ügykörében is az Országos Munkásbiztosító Pénztár ügyviteli személyzete látja el. A helyi teendőket azoknál az üzemeknél, amelyek mellett társ-pénztár működik, esetleges további intézkedésig a társ-pénztár végzi; ezen a címen a társ-pénztár javára költség megtérítésének nincs helye.

Az országos Munkásbiztosító Pénztár bányá nyugdírbiztosító ágazata az Országos Munkásbiztosító Pénztár személyi és dologi kiadásai-ból, illetőleg e kiadásoknak az államkincstár által nem fedezett részéből a m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter által évről-évre megállapított hányadot viseli.

54. §.

Az Országos Munkásbiztosító Pénztár bányá nyugdírbiztosítási tartalékalapot köteles gyűjteni. E tartalékalapra további intézkedésig évről-évre a nyugdírbiztosítási szolgáltatások fedezése céljából számításba vett költség-szükséglet 5 százalékot kell számításba venni és az előrelátható évi költség-szükségletbe beilleszteni (45. §.). Ezt az összeget és a zárószámadási felesleget (45. §.) a tartalékalapba kell beszolgáltatni.

A nyugdírbiztosítási tartalékalap elhelyezésének és kezelésének módját a m. kir. népjóléti- és munkaügyi miniszter a m. kir. pénzügyminiszterrel egyetértve rendelettel szabályozza.

A m. kir. népjóléti- és munkaügyi miniszter jóváhagyásával az Országos Munkásbiztosító Pénztár bányá nyugdírbiztosító ágának ön-kormányzata határoz abban a kérdésben, hogy mely időponttól kezdve, mily módon és mérték szerint lehet a tartalékalap jövedelmét a nyugdírbiztosítás folyó szolgáltatásainak fedezése céljából igénybevenni.

55. §.

A nyugdírbiztosítási járulékokat (46. §.) és az Országos Munkásbiztosító Pénztár bányá nyugdírbiztosítási ágának egyéb bevételeit csak az e rendeletben megállapított szolgáltatások (5., 19., 28., 36. és 37. §.), a gyó-

gító eljárás (42. §.) költségeinek, a nyugdírbiztosítási tartalékalapnak (54. §.), végül a biztosítási ágat terhelő személyi és dologi kiadásoknak (53. §.) fedezésére szabad fordítani.

56. §.

Ama kincstári üzemek altisztjeinek és munkásainak nyugdírbiztosítását, amelyeknek e minőségű munkavállalói eddig a diósgyőri m. kir. állami vas- és acélgyár és a komlói m. kir. kincstári kőszénbánya társ-pénztárainál voltak nyugdírré biztosítva, a fennállott szabályok alkalmazásával továbbra is e pénztárak látják el. A biztosításra kötelezetteknek köre azonban ezeknek az üzemeknek altisztjeit és mánkáseit illetőleg sem lehet szűkebb a jelen rendelet 2. §-ában meghatározott mértéknél; ez a rendelkezés azonban nem érinti a komlói m. kir. kincstári kőszénbánya társ-pénztára alapszabályának a biztosítási alsó korhatárra vonatkozó rendelkezését. Ezenfelül a megjelölt társ-pénztárak alapszabályait módosítani kell akként, hogy ez a nyugdírré biztosított, aki az említett kincstári üzemek alkalmazásából kiválik anélkül, hogy rokkantsági nyugdírt igényelhetne, megszerzett biztosítási jogigényét (várományi jogát) fenntarthassa, illetőleg biztosítását folytathassa.

57. §.

Az Országos Munkásbiztosító Pénztár bányá nyugdírbiztosító ágá felett az állami felügyelet az 1907. XIX. t.-c. 172—175. §-ában és az e törvényt módosító és kiegészítő törvényes rendelkezésekben foglalt szabályok alapján a m. kir. népjóléti- és munkaügyi miniszter gyakorolja.

58. §.

A bányabiztosítás statisztikai adatainak — ideértve a diósgyőri magyar királyi állami vas- és acélgyár és a komlói m. kir. kincstári kőszénbánya társ-pénztárainak nyugdírbiztosító osztályainak statisztikai adatait is — összeállítása és feldolgozása a m. kir. Központi Statisztikai Hivatal feladata.

E statisztika adatgyűjtéseinek felsorolását a m. kir. Központi Statisztikai Hivatalról szóló 1897. XXXV. t.-c. 3. §-a szerint a m. kir. Központi Statisztikai Hivatal évi munkatervébe fel kell venni; a statisztikai eredményeinek közzétételére és a törvényhozás elé terjesztésére az 1897. XXXV. t.-c. 5. §-a nyer alkalmazást.

59. §.

Az Országos Munkásbiztosító Pénztár számadásait bányá nyugdírbiztosító ágazatának vagyonáról betegségi és baleseti biztosítási ágazatának vagyonára vonatkozó számadásaitól elkülönítetten vezeti.

60. §.

Ha a biztosítottak rokkantsága vagy hozzátartozóinak az ő halála alapján eltartásuk pótlására más ellen kártérítés jár, ez a követelés a kiszolgáltattott nyugdírek és egyéb szolgáltatások erejéig az Országos Munkásbiztosító Pénztárra száll át. A 7. §. első bekezdésének a), b) és c) pontja alapján járó rokkantsági nyugdírré ez a rendelkezés nem nyer alkalmazást.

Ha a kártérítésre alapot adó esemény a nyugdírré megállapítása feltételeinek bekövetkezése után történt, az Országos Munkásbiztosító Pénztár az előbbi bekezdés alapján követelést nem támaszthat.

A jelen §. rendelkezései nem vonatkoznak az 1907. XIX. t.-c.-ben és az ezt kiegészítő és módosító rendeletekben megjelölt pénztárak (intézetek) ugyancsak az 56. §-ban megjelölt társ-pénztárak ellen keletkezett igényekre.

61. §.

Azok az adó- és illetékmentességek és kedvezmények, amelyeket a törvényes rendelkezések az Országos Munkásbiztosító Pénztárra, illetőleg a bányatárs-pénztárakra, valamint tagjaikra vonatkozólag megállapítanak, a jelen rendeletben szabályozott nyugdírbiztosításra is kiterjednek.

A munkásbiztosítási bírósági eljárás illetékeire az 1921. XXXI. t.-c. 24. §-a nyer alkalmazást.

VI. Fejezet. Átmeneti és záró rendelkezések.

62. §.

A jelen rendelettel szabályozott nyugdírbiztosítás hatálya alá eső üzemekkel kapcsolatos bányatárs-pénztárak nyugdírbiztosító osztályai (ágai) — a diósgyőri m. kir. állami vas- és acélgyár és a komlói m. kir. kincstári kőszénbánya társ-pénztárainak nyugdírbiztosító osztályai (ágai) kivételével — az 1926. évi december hó 31. napjával önmálló működésüket megszüntetik, jogaik és kötelezettségeik megszűnnek, illetőleg a jelen rendelettel megállapított korlátok között az Országos Munkásbiztosító Pénztár bányá nyugdírré biztosító ágazatára átszállnak.

A társ-pénztár nyugdírbiztosító osztályának (ágának) az 1926. évi december hó 31. napjával záruló, jóváhagyott mérlege eredményeként mutatózó tiszta vagyona az Országos Munkásbiztosító Pénztár tulajdonává válik és azt a bányá nyugdírbiztosítási ág tartalékalapjához (54. §.) kell csatolni, a vagyonmérlegben mutatózó hiány pedig a társ-pénztárral kapcsolatos üzem tulajdonosát terheli.

Az 1926. évi zárószámadás és mérleg felülvizsgálata során a m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter az állagkezelésére vonatkozólag érdemleges vizsgálatot fogantat és ennek teljesítésében a szükség képest az illetékes bányakapitányság és az Országos Munkásbiztosító Pénztár közreműködését veszi igénybe.

63. §.

Azokra, akik a jelen rendelet életbelépését megelőző időben valamely társ-pénztár felszámoló nyugdírbiztosító osztályának (ágának) biztosított tagjai voltak és ezek igényjogosult családtagjaira a jelen rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni, még pedig tekintet nélkül a biztosítottak társ-pénztári tagságának kezdő időpontjára és arra a körülményre, hogy egy vagy több társ-pénztár nyugdírré biztosított tagjai voltak-e. Az illető társ-pénztári alapszabályok szerint a társ-pénztár kötelékéből való kiválás következtében elvesztett tagsági időnek azt a részét azonban amely az 1914. évi július hó 1-ét megelőző időre esik, beszámítani nem lehet.

Az előbbi bekezdésben foglalt szabály nyer alkalmazást a társ-pénztárak által nyugdírré részesített igényjogosultakra is, azzal az eltéréssel, hogy a jelen rendelet alapján járó nyugdírré kiszámításánál azt a társ-pénztári tagsági időt kell figyelembe venni, amely a társ-pénztártól kapott nyugdírré kiszámításánál az illető társ-pénztári alapszabály értelmében irányadó. Ha az igényjogosultnak két vagy több társ-pénztártól jár nyugdírré, az Országos Munkásbiztosító Pénztártól igényelhető nyugdírré mindama társ-pénztári tagsági időtartamok együttes figyelembevételével kell megállapítani, amelyek társ-pénztári nyugdírréinek megállapításánál irányadók voltak.

64. §.

Azokra, akik a jelen rendelet életbelépését megelőző időben valamely társ-pénztár felszámoló nyugdírbiztosítási osztályának (ágának) biztosított tagjai voltak és az életbelépés idejében a társ-pénztártól nyugdírré nem részesülnek, a következő rendelkezéseket kell alkalmazni:

1. a társ-pénztárak nyugdírbiztosító osztályainak (ágainak) kötelékében eltöltött idő, az életkorra vonatkozó megszorítás nélkül (2. §.), de a 63. §. első bekezdésében megszabott korlátok között az Országos Munkásbiztosító Pénztár bányá nyugdírbiztosítási kötelékében eltöltött idővel ugyanegy tekintet alá esik;

2. az 1. pontban foglalt rendelkezést kell alkalmazni a békeszerződéssel átszatolt, volt magyar területekben levő társ-pénztárak nyugdírbiztosító osztályainak (ágainak) kötelékében az 1921. évi július hó 26.-áig eltöltött időre is;

3. a társ-pénztárnál befizetett járulékok vagy azok egy része visszatérítésének a jelen rendelet életbelépése után nincs helye;

4. a várakozási időbe [6. §.] és a nyugbér kiszámításának alapjául szolgáló időbe [10. §.] nem lehet beszámítani azt az időt, amelyre befizetett járulékát a biztosított akár végkielégítés alakjában, akár más címen a jelen rendelet életbe lépése előtt visszakapta;

5. azt az időt, amelyet a nyugbérbiztosításnak három évet meghaladó megszakítása követett, a várakozási időbe és a nyugbér kiszámításának alapjául szolgáló időbe beszámítani, akkor sem lehet, ha járulékviszafizetés nem történt;

6. a nyugbér kiszámításának alapjául szolgáló időbe azt a katonai szolgálati időt is be kell számítani, amelyet a biztosított katonai szolgálata idejében irányadó társpénztári alapszabály értelmében a nyugbérzés alapjául szolgáló időbe be kellett számítani; a vonatkozó társpénztári alapszabály rendelkezéseire tekintet nélkül be kell számítani azt az időt, amelyet a biztosított az 1914. évi július hó 1. napját követőleg háborús katonai szolgálatban töltött;

7. az, akinek társpénztári tagsága a jelen rendelet életbelépését megelőző két éven belül szűnt meg, biztosítási jogigényét (várományi jogát) az Országos Munkásbiztosító Pénztárnál fenntarthatja vagy a biztosítást folytathatja [12–14. §.], ha erre vonatkozó elhatározását a jelen rendelet életbelépésétől számított hat hónapon belül a pénztárnál bejelenti;

8. az, aki társpénztári tagságával szerzett igényeit a társpénztári alapszabályok értelmében a jelen rendelet hatálybalépése előtt fenntartotta vagy akinek ilyen igényét a társpénztár szabályszerűen elismerte, biztosítási jogigényét [várományi jogát] az Országos Munkásbiztosító Pénztárnál fenntarthatja [12. §.], ha erre vonatkozó elhatározását a jelen rendelet hatálybalépésétől számított hat hónapon belül a pénztárnál bejelenti.

65. §.

Annak nyugbérét, aki valamely társpénztárnak a jelen rendelet alapján felszámoló nyugbérbiztosító osztályától [ágától] nyugbérben részesül és aki más társpénztár felszámoló nyugbérbiztosító osztályánál [ágánál] újabb tagsági időt szerzett, a korábbi nyugbér alapjául szolgáló idő és az újabb társpénztári tagsági idő együttes figyelembevételével kell megállapítani.

66. §.

Az a tisztviselő, aki a jelen rendelet hatályba lépése idejében valamely társpénztárnak nyugbérbiztosításra kötelezett vagy önként biztosított tagja, az Országos munkásbiztosító Pénztárnál nyugbérbiztosításra kötelezett, amíg a jelen rendelet hatálya alá tartozó üzemben (1. §) van alkalmazva és amíg tisztviselői nyugdíjintézet kötelezett tagjává nem válik.

67. §.

Azok a rokkantsági nyugbérben részesülő egyének, akik a jelen rendelettel szabályozott nyugbérbiztosítás hatálya alá eső üzemben (ide nem értve az 56. §-ban megjelölt üzemekeket) az 1919. évi január hó 1. napját megelőző időben szenvedett üzemi baleset következtében keresőképeségüknek legalább felét elvesztették, rokkantsági nyugbér fejében a nyugbérbiztosítás alapjául szolgáló javadalmazásnak legalább 20 százalékat kapják akkor is, ha a várakozási időt nem töltötték be. Ez a rokkantsági nyugbér szolgál azoknak az igényjogosult családtagoknak a nyugbérére kiszámítása alapjául is, akiknek hozzátartozója a jelen rendelettel szabályozott nyugbérbiztosítás hatálya alá eső üzemben az 1919. évi január hó 1. napját megelőző időben halálos kimenetelű üzemi balesetet szenvedett s a baleset időpontjában a várakozási időt még nem töltötte be.

68. §.

Az a rokkantsági nyugbérben részesülő egyén, akit a társpénztári alapszabály alapján tíz évnél kevesebb tagsági idővel nyugbérzésre, rokkantsági nyugbér fejében a nyugbérzés alapjául szolgáló minden egyes betöltött év után a nyugbérbiztosítás alapjául szolgáló javadalmazásnak 2-2 százalékat kapja. Ez a

rokkantsági nyugbér szolgál megfelelő esetben a hozzátartozók nyugbérére megállapításának alapjául is.

69. §.

Az, aki olyan társpénztárnál töltött tagsági időt is kíván a rokkantsági nyugbér kiszámításának alapjául szolgáló időbe beszámítani, amely társpénztárnak a jelen rendelet életbelépése időpontjában nem tagja [63. §. első bekezdése], különbeni jogvesztés terhével köti a vonatkozó igényét az idevágó adatok közlésével az 1927. évi december hó 31-éig az Országos Munkásbiztosító Pénztárnak bejelenteni. A pénztár az igény elismerése tárgyában határozatot hoz, amely ellen jogorvoslatnak van helye a munkás biztosítási bírósághoz.

70. §.

Az Országos Munkásbiztosító Pénztár bányanyugbérbiztosító ágának első alapszabályát a m. kir. népjóléti- és munkaügyi miniszter állapítja meg.

Addig, amíg az alapszabály alapján a bányanyugbérbiztosítás önkormányzati szervei megalkulnak, a bányanyugbérbiztosítás ügyeiben az önkormányzati jogokat a m. kir. népjóléti- és munkaügyi miniszter által kinevezett miniszteri biztos gyakorolja.

71. §.

Ez a rendelet 1927. január hó 1. napján lép hatályba. Ezzel egyidejűleg hatályukat veszítik a társpénztári alapszabályoknak [ide nem értve a diósgyőri m. kir. állami vas- és acélgépgyár és a komlói m. kir. kincstári kőszénbánya társpénztárak alapszabályait] a nyugbérbiztosításra vonatkozó rendelkezései.

Addig, amíg az Országos Munkásbiztosító Pénztár a nyugbérben részesülők számára a jelen rendelet alapján járó nyugbéréket megállapítja, a jelen rendelet hatálybalépése előtt megállapított nyugbéréket az Országos Munkásbiztosító Pénztár nevében és számlájára a társpénztárak előlegképen folyósítják.

Az 1926. évi december hónapra a nyugbérbiztosítási járulékokat a társpénztárak az eddigi mértékben szedik be.

Budapest, 1926. évi december hó 23.

Dr. Vass József s. k.

m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter.

Félreértések elkerülése végett.

1926. évi december 8-án „A bányamunkás”-ban megjelent cikkem azt tartalmazza, hogy községünknek tulnyomó része szociáldemokrata meggyőződésű, amelynek folytán én a cikket irtam. Tehát ez nem jogosít fel senkit arra, hogy szakegyesületünk ellen használják fel, mert tavol áll szakegyesületünk — melynek vezető embere vagyok, minden politikai törekvés, azt tehát semmiféle politikai irányzattal befolyásolni nem lehet.

Mindenki, aki tagja, szabadon nyilváníthatja a politikai meggyőződését a Szakegyesületen kívül, amelyet az egyesület nem kifogásol senkinél sem, így ezzel a cikkel én sem kívántam ártani az egyesületünknek és a megjelent cikket tagjaink sem kifogásolhatják, mert ezek tisztán politikai jellegűek, azt nem lehet kihasználni egyik oldalról sem.

Én tehát ezen a helyen kijelentem, hogy eltekintve politikai meggyőződésemtől, az egyesületben, annak fejlődésén továbbra is közreműködöm.

Domonkos István.

Pengő átszámítási táblázat.

1927. évi január 1-én életbe lép a pengő pénzegység, amellyel egyidejűleg a közszükségleti cikkek, munkabérek stb. szintén pengő értékben lesznek elszámolva. Előreláthatólag a kisebb pénzegységre való áttérés a munkáscsaládoknál is sok zavart fog előidézni és ezért, hogy megkönnyítsük a munkástársaink helyzetét, az alábbi táblázatot ajánljuk figyelmükbe, hogy őrizték meg, mert vásárlásoknál ennek segítségével könnyebben fognak boldogulni.

Koronáról — Pengőre					
K	P	K	P	K	P
125	—01	8000	—64	60000	4.80
250	—02	8125	—65	61000	4.88
375	—03	8250	—66	62000	4.96
500	—04	8375	—67	63000	5.04
625	—05	8500	—68	64000	5.12
750	—06	8625	—69	64000	5.20
875	—07	8750	—70	66000	5.28
				67000	5.36
1000	—08	9000	—71	68000	5.44
1125	—09	9125	—72	69000	5.52
1250	—10	9250	—73		
1375	—11	9375	—74	70000	5.60
1500	—12	9500	—75	71000	5.68
1625	—13	9625	—76	72000	5.76
1750	—14	9750	—77	73000	5.84
1875	—15	9875	—78	74000	5.92
				75000	6.—
2000	—16	10000	—80	76000	6.08
2125	—17	11000	—88	77000	6.16
2250	—18	12000	—96	78000	6.24
3375	—19	13000	1.04	79000	6.31
2500	—20	14000	1.12		
2625	—21	15000	1.20	80000	6.40
2700	—22	16000	1.28	81000	6.48
2825	—23	17000	1.35	82000	6.56
		18000	1.44	83000	6.64
3000	—24	19000	1.52	84000	6.72
3125	—25			85000	6.80
3250	—26	20000	1.60	86000	6.88
3375	—27	21000	1.68	87000	6.96
3500	—28	22000	1.76	88000	7.04
3625	—29	23000	1.84	89000	7.12
3750	—30	24000	1.92		
3875	—31	25000	2.—	90000	7.20
		26000	2.08	91000	7.28
4000	—32	27000	2.16	92000	7.36
4125	—33	28000	2.24	93000	7.44
4250	—34	29000	2.32	94000	7.52
4375	—35			95000	7.60
4500	—36	30000	2.40	96000	7.68
4625	—37	31000	2.48	97000	7.76
4750	—38	32000	2.56	98000	7.84
4875	—39	33000	2.64	99000	7.92
		34000	2.72		
5000	—40	35000	2.80	100000	8.—
5125	—41	36000	2.88	110000	8.80
5250	—42	37000	2.96	120000	9.60
5375	—43	38000	3.04	130000	10.40
5500	—44	39000	3.12	140000	11.20
5625	—45			150000	12.—
5750	—46	41000	3.20	160000	12.80
5875	—47	42000	3.28	170000	13.60
		43000	3.36	180000	14.40
6000	—48	44000	3.44	190000	15.20
6125	—49	45000	3.52		
6250	—50	46000	3.60	200000	16.—
6375	—51	47000	3.68	300000	24.—
6500	—52	48000	3.76	400000	32.—
6625	—53	49000	3.84	500000	40.—
6750	—54			600000	48.—
6875	—55	50000	4.—	700000	56.—
		51000	4.08	800000	64.—
7000	—56	52000	4.16	900000	72.—
7125	—57	53000	4.24		
7250	—58	54000	4.32	1000000	80.—
7375	—59	55000	4.40	2000000	160.—
7500	—60	56000	4.48	3000000	240.—
7625	—61	57000	4.56	4000000	320.—
7750	—62	58000	4.64	5000000	400.—
7875	—63	59000	4.72		

Értesítés!

Bányászok!

Szaktársak!

Megjelent a társépítész központosításának végrehajtási rendelete, ennek ismertetése céljából **1927. évi január 2-án, vasárnap délután fél 3 órakor**, a Vigadó nagytermében **taggyűlést** tartunk.

A napirend fontossága megkívánja, hogy minél tömegesebben megjelenjenek.

A vezetőség.

Kereseti adó pengőre való átszámítása.

Köztudomásu, hogy 1926. évi december hó 27-től kezdve életbe lép a pengő pénzege, amelynek alapján mindennemű árucikkek, keresetek változáson mennek át, úgy az alkalmazottak kereseti adója is. Ennek szabályozására a m. kir. pénzügyminiszter az alábbi rendeletet bocsátotta ki:

A m. kir. pénzügyminiszter 1926. évi 167.506 számú rendelete

az alkalmazottak kereseti adójának és rokkantellátási adójának pengő értékben való megállapítása tárgyában.

A pengőérték megállapításáról és az ezzel összefüggő rendelkezésekről szóló 1925. XXXV. t.-c. 18. §-a értelmében 1927. évi január hó 1-től kezdődő hatállyal minden állami törvényhatósági és községi bevétel és kiadás pengő értékben kell megállapítani. Ennek folytán szükségessé vált, hogy az alkalmazottak kereseti adójának és rokkantellátási adójának tételei is pengőértékben állapítsanak meg.

Az eziránt szükséges rendelkezéseket az egyes adók és illetékek mérsékléséről és a pengőértékben való számításról kapcsolatos rendelkezésekről, továbbá a helyhatóságokhoz háztartásának hatékonyabb ellenőrzéséről szóló törvényjavaslat 9. és 19. §-a tartalmazza.

Ez a törvényjavaslat azonban a nemzetgyűlésnek időközben történt feloszlása folytán törvényerőre eddig nem emelkedett. Minthogy azonban az alkalmazottak januári illetményeit még ebben a hónapban számfejténi kell, az utólagos helyesbítéseknek elejét veendő, a törvényhozás utólagos jóváhagyásának reményében elrendelem, hogy az alkalmazottak kereseti adójának levonásánál a pengőértékben megállapított, illetve pengőértékre átszámítandó illetmények után a következő adótételek vonassanak le:

Ha a jövedelem havonként 60 pengőt meghalad:

60 P.-tól	80 P.-ig	az adó havi
80 "	100 "	0.20 P.
100 "	120 "	0.40 "
120 "	140 "	0.60 "
140 "	160 "	0.80 "
160 "	180 "	1.00 "
180 "	200 "	1.20 "
200 "	220 "	1.40 "
220 "	240 "	1.60 "
240 "	260 "	1.80 "
260 "	280 "	2.00 "
280 "	300 "	2.20 "
300 "	320 "	2.40 "
320 "	340 "	2.60 "
340 "	360 "	2.80 "
360 "	380 "	3.00 "
380 "	400 "	3.20 "
400 "	420 "	3.40 "

420 "	440 "	8.60 "
440 "	460 "	9.40 "
460 "	480 "	10.20 "
480 "	500 "	11.00 "
500 "	540 "	12.00 "
540 "	580 "	13.00 "
580 "	620 "	14.00 "
620 "	660 "	15.00 "
660 "	700 "	16.00 "
700 "	740 "	17.00 "
740 "	780 "	18.00 "
780 "	820 "	19.00 "
820 "	860 "	20.00 "
860 "	900 "	21.00 "
900 "	940 "	22.00 "
940 "	980 "	23.00 "
980 "	1,020 "	24.00 "
1,020 "	1,060 "	25.00 "
1,060 "	1,100 "	26.00 "
1,100 "	1,140 "	27.00 "
1,140 "	1,180 "	28.00 "
1,180 "	1,220 "	29.00 "
1,220 "	1,260 "	30.00 "
1,260 "	1,340 "	31.00 "
1,340 "	1,420 "	32.00 "
1,420 "	1,500 "	33.00 "
1,500 "	1,580 "	34.00 "
1,580 "	1,660 "	35.00 "
1,660 "	1,740 "	36.00 "
1,740 "	1,820 "	37.00 "
1,820 "	1,900 "	38.00 "
1,900 "	1,980 "	39.00 "
1,980 "	2,060 "	40.00 "
2,060 "	2,140 "	41.00 "
2,140 "	2,220 "	42.00 "
2,220 "	2,300 "	43.00 "
2,300 "	2,400 "	44.00 "
2,400 "	2,500 "	45.00 "
2,500 "	2,600 "	46.00 "
2,600 "	2,700 "	47.00 "
2,700 "	2,800 "	48.00 "
2,800 "	2,900 "	49.00 "
2,900 "	3,000 "	50.00 "

3,000 pengőn felül minden megkezdett 200 pengő után az adó 15 pengő s minden megkezdett 200 pengő teljes 200 pengőnek veendő.

E szerint tehát az a jövedelem, amely hetenként a 15 pengőt, illetőleg a havonként a 60 pengőt meg nem haladja, az alkalmazottak kereseti adója alól mentes.

Az alkalmazottak rokkantellátási adójának 1 hetenként tétele, ha a kereseti adó

1.50 P.-t nem halad meg — heti	0.02 P.
1.50 P.-n felül 2. — P.-ig —	0.05 "
2. — " " 3. — " —	0.10 "
3. — " " 4. — " —	0.15 "
4. — " " 5. — " —	0.20 "
5. — " " minden kezdett	0.50 "
1 P. után — — — —	0.10 P
2 havonként	0.20 "
6. — P.-t nem halad meg — havi	0.40 "
6. — P.-n felül 8. — P.-ig —	0.60 "
8. — " " 12. — " —	0.80 "
12. — " " 16. — " —	1.00 "
16. — " " 20. — " —	1.20 "
20. — " " minden megkezd.	1.40 "
4. — P. után — — — —	1.60 "

Meddig késik még a bányatársépítész központosítása?

(Folytatás.)

85. §-hoz.

E paragrafus arról rendelkezik, hogy a magyar kir. állami vas- és acélgáz és a komló kincstári társépítész a jelen rendelet nem érinti, amelynek a jelen rendeletbe való felvételüket óhajtja.

A rendelet tervezet nem rendelkezik a nyugdíjasoknak járó lakás, fűtés, világításról, amelynek a biztosítását úgy a jelen, mint a jövő időre kérjük felvenni a rendeletben, hogy az is biztosítva legyen.

Továbbá kérjük a rendeletnek oly irányban való kiegészítését, hogy a nyugdíjasok ingyenes orvosi és gyógyszer ellátásban részesüljenek, azonkívül pedig a nyugdíjas elhalálozása esetén a nyugdíj bizonyos hányada temetkezési segély címén folyósítassék.

A kiküldött bizottság behatóan igyekezett mérlegelni mindazokat a szempontokat, amely szempontok a nyugbér megállapításánál pro és kontra számításba jöhetnek. Figyelembe vette elsősorban a már évek óta koldusbotra jutott nyugdíjas, özvegy és árvák sorsát, s ebből kiindulva arra az elhatározásra jutott, hogy a jövőben a magyar nemzet egyik nagyon tekintélyes dolgozó rétegét olyan sorsra juttassa, amely sorsot feltétlen megérdemel az eltöltött nehéz fizikai munkája után. Ezért elhatározta, hogy a népjóléti miniszter ur által megszabott nyugdíjbiztosítási járulékot önként felemeljék, ugyancsak kérjük a népjóléti minisztérium illetékes vezetőit, hogy az általunk felajánlott magasabb járulék fizetéséhez a munkaadók hozzájárulását is szíveskedjenek keresztül vinni, mert csak ezáltal lehet az általunk előirányzott nyugberek fizetését, úgy a jelen, mint a jövő időben zavartalanul biztosítani.

Ugyancsak kénytelenek vagyunk kérni a bányatársépítészektől, hadikölcsön és egyéb, ugymint jelzálogkölcsönökben elértéktelenedett társépítész vagyionok valorizálását, hogy ezáltal a központosított társépítészektől egy tekintélyes vagyion álljon rendelkezésére, biztosítva a társépítész folytonos zavartalan működésére. Azt hisszük, hogy ezen kérésünkkel nem állítunk fel lehetetlenséget, mert hiszen, úgy véljük, hogy a magyar államnak is kötelessége a nyomorgó munkásain olyformán segíteni, hogy a fenti óhajításunkat valóra váltsa.

Számolunk azzal a körülménnyel is, hogy a munkaadók a magasabb járulék fizetésétől idegenkednek, de mert anélkül, hogy a járulékot ne emelnék a nagy szociálista feladatnak eleget tenni nem lehet és ezért a munkaadóknak is kötelességévé válik, hogy azon munkásokon, akik nekik évtizedeken keresztül hűség és szorgalmas munkát végeztek, a reájuk háruló áldozatot meghozzák.

A tervezetben foglalt egyéb kifogásaink arra irányulnak, hogy a tervezet végrehajtásánál, már a rendelet kiadásával egyidejűleg elejét vegyünk minden olyan zavarnak, amely a gyors és békés munkálatokat befolyásolná és ott egyik vagy másik félre káros hatást váltana ki.

A salgótarjáni szénmedencében dolgozó munkásság szentül megvan arról győződve, hogy az általunk előterjesztett észrevételek mindenütt a legjobb megértésre találunk illetve a társépítész központosításánál a munkásság jelenlegi szomorú helyzetének megvilágítása után az még nagyobb megértésre fog találni. Ezeknek előrebocsátása után kérjük az illetékes hatóságokat méltóztatni a terveink keresztül vitele érdekében közreműködni, mert ezáltal lehet csak megteremteni azt a rendet és nyugalmat, valamint az emberhez méltó szociális bánásmódot, mely nélkül a munkásság nyugalomát helyreállítani, illetve azt biztosítani nem lehet.

Salgótarján, 1926. október 3.

A fenti memorandum mellett szálltak síkra küldöttjeink, melynek hiányzó részleteit szóbelileg terjesztették elő és indokolták meg.